

кора и съ такава одварка къпжтъ онѣзи дѣца, които страдатъ отъ „обривъ“ (оприщиване на кожата).

Бъзовина, Lonicera xylosteum L. Цвѣтътъ му се вари и пие като чай противъ настинка, противъ кашлица, за загрѣване и др. п.

Разводникъ, Кучо гроздъ, Solanum dulcamara L. Зърната отъ това (отровно) растенне раздробяватъ и правятъ тѣсто, което се налага на такива рани, които неможтъ се скоро проби¹⁾.

Плоскавиче, Silene inflata Sm. Смачканитѣ червени зърна отъ това растение се налагатъ върху отока, който е извѣстенъ подъ име „дѣбра“, като срѣдство, което дѣйствувало за да узрѣй по-скоро отокътъ и да се пробие.

Чубрица, Satureja hortensis L. Одварка отъ чубрицата пиятъ лухуситѣ жени, за да не би кърмачетата имъ да ги „прежива сърдце“. Съ коренъ отъ чубрицата се потрива и бае на рана, която се е „увласунила“ (подгноясала, гангренисала)²⁾.

Синапъ, слячица, Sinapis arvensis L. Отъ синаповото сѣме правятъ лапа и се налагатъ „отъ бодежъ“³⁾.

Бѣла липовина, Tilia argentea Desf. Цвѣтътъ отъ тѣзи липовина се вари и пие като цѣръ противъ кашлицата⁴⁾.

Вратика, Вратиче, Tanacetum vulgare L. Кореня отъ вратиката се вари заедно съ листята отъ *калофера* и тѣзи

¹⁾ Това растенне съдържа особенъ алкалоидъ солянитъ, смолисто вещество и захаръ. Употрѣбаватъ се младокитѣ, за сборове и одварка. Кѣмъ сѣщия видъ принадлежатъ и картофитѣ *solanum tuberosum*, тѣ пролѣтно врѣме въ распукинатитѣ почки въ тъмно мѣсто (зимнигъ) съдържатъ най-много солянитъ, и за това такива картофи сѣ отровни.

²⁾ Въ медицината сѣ се употрѣбавали листоветѣ, които съдържатъ етерно масло и джбишно вещество, за одварки, сборове и ванни. Сега се употрѣбавя само за подправки на гозбитѣ.

³⁾ Въ медицината се употрѣбаватъ сѣмената отъ *sinapis nigra* и съдържа тѣлстено масло 18%, мироно кисело кали, бѣлтѣчно вещество (мироситѣ), и камедъ. Брашното отъ това сѣме размѣсено съ студена вода дава синапизма, които се много често употрѣбавя въ медицината.

⁴⁾ Въ медицината отиватъ цвѣтоветѣ отъ *Tilia europa*, която съдържа етерно масло, джбишно вещество, смола, воскъ и захаръ; употрѣбавя се като чай за испотяване.